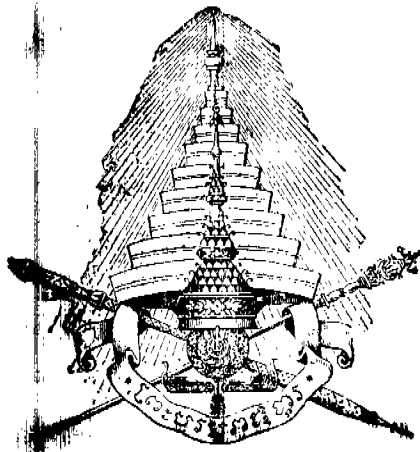

ในหัวเมืองมณฑลกรุงเทพฯ จำนวนฉบับคาหะที่ ๕
ของเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๔๖ หน้า ๖๓๒ จำนวน
ฉบับคาหะที่ ๑ ของเดือนกันยายน ค.ศ. ๒๔๘๖ หน้า ๖๓๓

ประกาศจัดการหอพระสมุดวชิรญาณ
ให้เป็นหอสมุดสำหรับพระนครรัตนโกสินทรศก ๒๔๘๖

ข้าพเจ้าพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ
ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า เมื่อณเดือนตุลาคม
ร.ศ. ๑๓๒๖ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสดของพระเดช
พระคุณในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ในอภิลักขิตสมัยเมื่อพระชนมพรรษาในพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวบรรดาครบร้อยมีพระ
ราชประสงค์ที่จะทรงสถาปนาถาวรอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่ง
เป็นถาวรประโยชน์เฉลิมพระเกียรติยศในพระบาท
สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระราชดำริห์
ว่า เมื่อรัตนโกสินทร ศก ๒๓๐๐ ได้พร้อมพระราช
หฤทัยกับพระราชโอรส และพระราชธิดาในพระ
บาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้จัดตั้ง
หอพระสมุดวชิรญาณซึ่งเป็นที่รวบรวมหนังสือภา
ษาไทยและภาษาต่างประเทศขึ้นไว้เป็นที่เฉลิมพระ
เกียรติยศในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
และหอพระสมุดวชิรญาณนั้นแม้การที่ได้จัดมาจน

บัดนี้เป็นแต่หอสมุดสำหรับผู้ซึ่งได้รับเลือกสรรเข้า
แปลสมัชชิกก็ดี ก็เห็นได้ว่าได้ทำให้เกิดประโยชน์
แก่วิชาความรู้ เป็นอันมากอยู่แล้ว ถ้าจะขยายการ
หอสมุดนี้ทำนุบำรุงให้เป็นหอสมุดใหญ่สำหรับพระ
นครให้เป็นที่ยอมรับชมสรรเสริญประชาชนที่จะแสวง
หาประโยชน์ต่าง ๆ อันจะพึงได้ ในการอ่านหนังสือ
หอพระสมุดวชิรญาณคงจะเป็นถาวรประโยชน์อย่าง
สำคัญอันสมควรแก่พระราชประสงค์ที่จะทรงเฉลิม
พระเกียรติยศ ถิ่นของ พระเดช พระคุณในพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในครั้งนี้ได้ ทรงพระ
ราชดำริห์เห็นแล้ว ได้ทรงหารือพระราชโอรสและ
พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่
หัว ก็เห็นชอบตามพระราชบริหารทุกพระองค์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขจัดการ
หอพระสมุดวชิรญาณให้เป็น หอพระสมุดสำหรับ
พระนคร ดังข้อความต่อไปนี้ในประกาศนี้

- ข้อ ๑ ให้หอพระสมุดวชิรญาณเป็นหอหลวง
สำหรับแผ่นดินสืบไป
- ข้อ ๒ ให้ยกเลิกการและหนังสือต่าง ๆ ณะหอพุทธ
ศาสนสังฆะหะ นอกจากสิ่งของและคำภีร์พระไตร
ปิฎกสำหรับวัดเบญจมบพิตร นั้นมารวมเข้าในหอ
พระสมุดวชิรญาณ
- ข้อ ๓ ให้รวมคำภีร์พระไตรปิฎกและหนังสือ
ต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในหอพระมณเฑียรธรรมมาไว้ใน
หอพระสมุดวชิรญาณ เว้นแต่คำภีร์พระไตรปิฎก
ฉบับทองใหญ่อันได้ตั้งตั้งคายนายในรัชกาลที่ ๓ ซึ่ง
เป็นหนังสือเดิมสำหรับ หอพระมณเฑียรธรรมนั้น
ให้คงเก็บรักษาไว้ในหอพระมณเฑียรธรรมสืบไป
- ข้อ ๔ หนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณต่อไปนี้

ให้จัดเป็น ๓ ประเภท คือ

(๑) หนังสือพนงกพระพุทธศาสนา คือไม่ว่าหนังสือเขียนงาน หรือพิมพ์ ไม่ว่าในภาษาไทย บรรดาที่เป็นหนังสือในพระพุทธศาสนาให้จัดไว้ในพนงกนี้

(๒) พนงกหนังสือไทย คือนอกจากหนังสือพนงกพระพุทธศาสนา บรรดาหนังสือในภาษา หรือตัวหนังสือไทยทุกชนิด (คือ เขียว เหมง, วลว. ซึ่งนับในบุคคลชาวไทย) ให้จัดไว้ในพนงกนี้

(๓) พนงกหนังสือต่างประเทศ คือ หนังสือภาษาต่างประเทศให้จัดไว้ในพนงกนี้

ข้อ ๕ เงินสำหรับใช้จ่ายในการหอพระสมุทวชิรญาณต่อไป ให้จ่ายเงินพระคลังตามจำนวนที่จะได้กำหนดเป็นครั้งเป็นคราวว่าเป็นจำนวนควรจ่ายปีละเท่าใด เป็นเงินที่รัฐบาลอุดหนุนหอสมุคณนั้น นอกจากนั้นค่าธรรมเนียมที่ได้ ในหอสมุคณนั้นเท่าใด ก็ให้ ใช้จ่ายในการหอพระสมุควชิรญาณนั้น

ข้อ ๖ การปกครองหอพระสมุควชิรญาณต่อไป ให้มีสภานายก ๑ กรรมสัมปาทิก ๔ รวมเป็นกรรมการสภา ๕ นายเป็นพนักงานปกครอง และกรรมการ ๕ นาย จะได้ ทรงพระกรุณาโปรดเลือกและตั้งตามแต่จะทรงพระราชดำริเห็นผู้ใดสมควรและให้กรรมการมีตำแหน่งอยู่ในกรรมการสภาคนละ ๓ ปีเป็นกำหนด แต่เพื่อจะมีให้เปลี่ยนแปลงกรรมการพร้อมกันหมดในคราวเดียวจึง กำหนดไว้ให้เปลี่ยนแปลงกันไปทุกปี ส่วนตำแหน่งสภานายกนั้นให้อยู่ในตำแหน่งในปี ๑ เป็นกำหนด และเมื่อถึงคราวจะเปลี่ยนแปลง สภานายกให้กรรมการ เลือกใน

กรรมการด้วย กันว่าผู้ใดสมควรจะเป็น สภานายกต่อไปได้ในปีหน้า เมื่อทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วย ก็จะได้ ทรง พระกรุณาโปรด ตั้งผู้นั้นเป็น สภานายก

ข้อ ๗ พนักงานหอพระสมุควชิรญาณ นอกจากกรรมการที่ได้กล่าวมาแล้ว ให้มีบรรณารักษ ผู้ช่วยบรรณารักษซึ่งเป็นตำแหน่งข้าราชการ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดตั้ง และเด็มนพนักงานซึ่งให้กรรมการสภามีอำนาจตั้งตามสมควรแก่การ

ข้อ ๘ ให้กรรมการสภาหอพระสมุควชิรญาณ มีหน้าที่เหล่านี้ คือ

(๑) ที่จะคิดจัดและตรวจตราการหอสมุคณนั้น ทั่วทุกอย่าง เพื่อให้การหอสมุคเจริญเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ได้ ดังพระราชประสงค์

(๒) ที่จะกำหนดรายการให้ ใช้จ่ายเงิน และตรวจตราการบัญชีใช้จ่ายในการหอสมุคณนั้น

(๓) ให้ทำรายงานประจำปีกราบบังคมทูลผู้ เสด็จครั้ง ๑ และรายงานการจรซึ่งมีชันกรบบังคมทูล เป็นครั้งเป็นคราวตามสมควรแก่การ

ข้อ ๙ ให้ กรรมการสภามีอำนาจที่จะบังคับบัญชาว่ากล่าวการหอสมุควชิรญาณทุกอย่าง ให้ พนักงานผู้ใหญ่ผู้น้อยในหอสมุคณนั้นอยู่ในบังคับบัญชาของกรรมการ และให้กรรมการสภามีอำนาจที่จะตั้งกฎข้อบังคับสำหรับหอสมุคณนั้น เพื่อจัดการหอสมุคให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ ๑๐ สภานายก เป็นหัวหน้าในกรรมการสภา มีหน้าที่ ที่จะตรวจตรา ว่ากล่าวการหอสมุคในนามของ กรรมการสภามีอำนาจ ที่จะ เรียกประชุมกรรมการสภาและถ้า เวลาใด สภานายกไม่ สามารถ จะทำ

การตามหน้าที่ได้ ให้มีอำนาจที่จะจัดให้กรรมการคนหนึ่งคนใด ทำการแทน สภานายกได้เป็นครั้ง
ปนคราวตามสมควรแก่การ

ประกาศมาณวันที่ ๑๒ เดือนตุลาคม
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ เป็นวันที่ ๑๓๔๘๘ ในรัช
กาลปัจจุบันนี้

ประกาศกระทรวงเกษตรราชการ

ด้วยนายทรัพย์สิน ผู้ใหญ่บ้าน ยื่นเรื่องราวต่อ
กระทรวงเกษตรราชการ ขอรับใบสำคัญแทนโฉนด
สำหรับที่ดินตำบลบางวัด ปราสาท แขวง เมืองนนท
บุรี ระบุโฉนดครีอากร สาระบาน ๓๒๖ สาระบบ ๒๕๒๓๘
โฉนดชื่อนายทรัพย์สินอั้งแสงสาย เป็นส่วนคงเรียกรวม
๑ ชนิด โดยกล่าวว่าเป็นที่ดินเดิมของนายทรัพย์สิน
อั้งแสงสายผู้มีชื่อในโฉนด แต่หน้าโฉนดสำหรับที่
ส่วนรายนี้นั้นเป็นอันตราด้วยสัตว์ปัดวงกต ซากชำรุด
ใช้ไม่ได้ ๆ ไปทำค่าตราสินได้แล้ว บัดนี้จะขอรับ
ใบสำคัญแทนโฉนดและโอนได้ชื่อนายเด็ยบุตรเป็น
เจ้าของปกครองต่อไป ความแจ้งอยู่ในเรื่องราว
หมายเลขที่ ๓๕๓ ลงวันที่ ๘ กันยายน ร.ศ. ๑๒๔
นั้นแล้ว

ถ้าผู้ใดมีคดีเกี่ยวข้องกับที่ดินรายนี้ ก็ให้
ทำคำร้องไปยื่นต่อ เจ้าพนักงาน กระทรวง เกษตรการ
ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ออก
ประกาศนี้เป็นต้นไป ถ้าพ้นกำหนดแล้ว เจ้า
พนักงานจะสันนิษฐานว่า ที่ส่วนรายนี้นั้นเป็นของนาย
ทรัพย์สิน ผู้ใหญ่บ้านอั้งแสงสายโดยบริสุทธิ จะได้จัด

การออกไปสำคัญแทนโฉนดและโอนชื่อให้แก่นาย
ทรัพย์สินไป

กระทรวงเกษตรราชการ

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ ตุลาคม

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

(ลงนาม) หลวงประมวญภูมิเทศ

เจ้ากรมกรมทะเบียนที่ดิน ข

ประกาศ

บอกล่วงหน้าจะแจก โฉนดสำหรับที่ดิน

ใน (๑) ที่บ้านพระแก้ว ตำบลพระแก้ว

อำเภอ นครหลวง

(๒) ที่บ้านสามไถ ตำบลสามไถ อำเภอ

นครหลวง

(๓) ที่บ้านคอนหม่อน ตำบลคอนหม่อน

อำเภอ นครหลวง แขวงเมืองกรุงเก่า

พระยาประชาชีพบริบาลข้าหลวงเกษตรจัด
การที่ดิน ขอประกาศแก่บรรดาผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งมี
กิจธุระเกี่ยวข้องกับที่ดินในจังหวัด ที่บ้านตำบลและ
อำเภอตั้งได้กล่าวไว้ข้างต้นนี้ให้ทราบทั่วกันว่า

การได้ส่วนเขต ที่ในตำบลซึ่งกล่าวไว้ในข้างต้น
นั้น เจ้าพนักงานได้สำรวจพิศตรู เขตที่ดินและ
เตรียมโฉนดไว้จำนวนสำเร็จบริบูรณ์อยู่แล้ว ได้
ตกลงไว้ว่าจะได้เริ่มลงมือแจกโฉนดสำหรับที่ดินใน
ตำบลที่กล่าวมาแล้วนั้น ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน
ศก ๑๒๔ เป็นต้นสืบไป

เพราะฉะนั้นถ้าผู้หนึ่งผู้ใด มีธุระเกี่ยวข้องกับ
เรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินในตำบลซึ่งกล่าวมาแล้วนั้นให้
มาร้องยังที่פקข้าหลวงเกษตร ซึ่งตั้งอยู่ที่หอ